

Kemikalieskatten – gör om och gör rätt!

Henrik Edin & Hans Wendschlag

17 September 2019

Agenda

1. Välkommen
2. Kemikalieskatten – kort film från ElektronikBranschen
3. Mötets syfte samt bakgrund
4. Kemikalieskattens övergripande mål
5. Varför målet inte nås
6. Industrin och intressenters invändningar
7. Vad behöver göras om att det skall bli rätt
8. Diskussion

Rundabordskonferens oktober 2018

Myndigheter

- ECHA
- KEMI

Expertorganisationer

- Centrum för kemikaliesubstitution
- RISE, Research Institute Sweden

NGO:er

- Chemsec
- TCO Development

Industriorganisationer

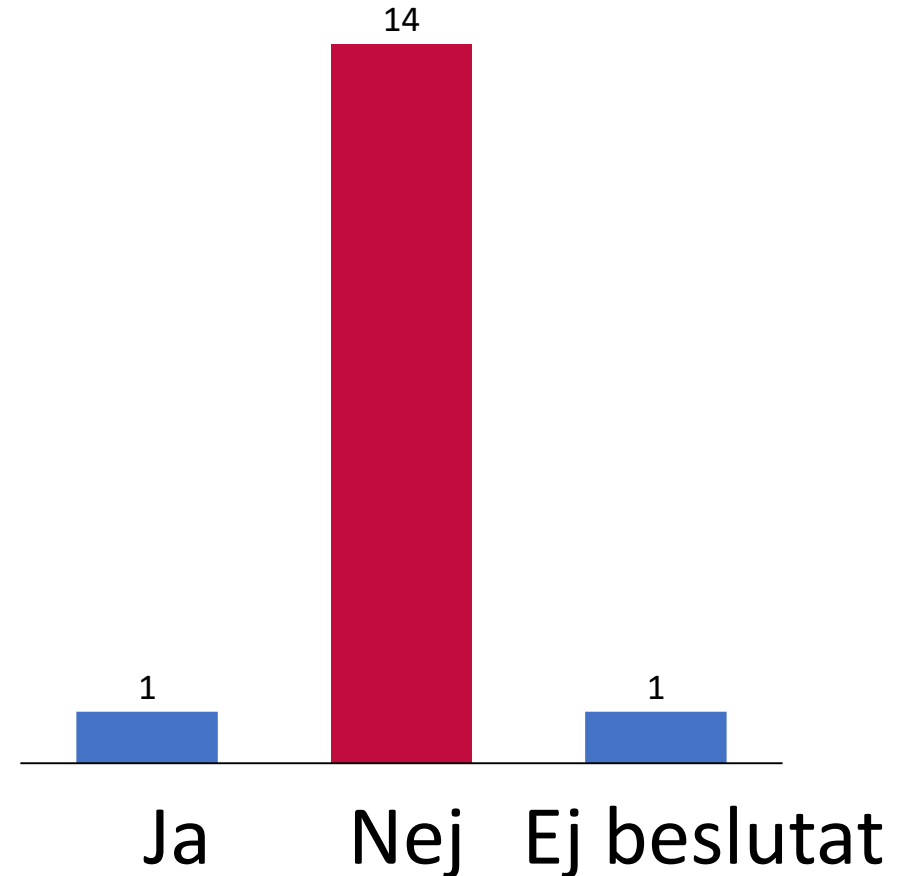
- Svenskt Näringsliv
- Teknikföretagen
- EHL
- PINFA
- Cefic (European Chemical Industry Council)

Företag

- Apple
- Hewlett-Packard
- Lenovo
- Samsung
- Sharp

Rundabordskonferens Oktober 2018

Är det Din uppfattning att skatten har utformats så att målet möts, det vill säga att stimulera tillverkare att välja 'säkrare kemikalier'?

Den svenska kemikalieskatten – hur den ser ut

Beskattade produkter:

- Diskmaskiner, frysar, kylar, tvättmaskiner, torktumlare, datorer, laptops, läsplattor, dammsugare, ungnar, spisar, brödrostar, mobil- och stationära telefoner, routrar, CD- och DVD-spelare, radio- och TV-apparater, datorskärmar och spelkonsoler.
- Produktdetaljer: mönsterkort (utan komponenter) och alla plastdetaljer >25g, ämnehalt >0.1%.

Tillämpning:

Lagen gäller från och med den 1 april 2017, skatten skall betalas från och med den 1 juli 2017.

Regeringen uppskattade skatteintäkterna till 2,4 miljarder per år.

Den verkliga inkomsten under det första året var 1,3 miljarder.

Kemikalieskatten – avdrag och skattesatser

För att öka producenternas incitament, ges skatteavdrag:

50 % avdrag om inga additiva bromerade och klorerade ämnen används.

90 % avdrag om inga additiva och reaktiva bromerade och klorerade ämnen används och om inga additiva fosforbaserade ämnen används.

Det finns inget nollskattealternativ, 10 % skatt skall alltid betalas.

Skattenivåer:

Från och med den 1 augusti 2019, har den svenska regeringen beslutat att nya skattenivåer skall gälla.

Höjningen är omkring 30 %.

Den maximala skatten per produkt höjs från 320 kronor till 440 kronor (+ moms).

Bildskärm

På internet:

1 600 kronor

Ingen extra skatt

I butik:

2 150 kronor

Maximal skatt

Det övergripande målet

'Att minska tillförseln av farliga ämnen i människors hemmiljö
och att samtidigt
stimulera företag att välja säkrare kemikalier.'

Detta är även vad vi prioriterar!

Varför målet inte nås!

Fel ämnesegenskaper beskattas

Detta leder till så kallad falsk substitution och incitament för tillverkarna av de beskattade produkterna att välja flamskyddsmedel som kvalificerar sig för maximal skatterabatt i stället för att välja säkrare alternativ!

Det är inte möjligt att kontrollera rätt skatteavdrag eftersom standardiserade mätmetoder saknas

Detta skapar legal osäkerhet – fuskare kan dra nytta av detta!

Industrins invändningar

Sju berörda svenska branschorganisationer

har gemensamt uttalat att Sverige, i stället för att introducera en skatt, bör arbeta för att förbjuda vissa kemikalier inom EU och ändra EU kemikalielagstiftning såsom REACH- och RoHS-direktivet.

Men, om skatten blir kvar, kan beskattning av flamskyddsmedel innehållande brom och klor accepteras.

Teknikföretagen

Industrins invändningar

pinfa

Phosphorus, Inorganic and Nitrogen Flame Retardants Association

[Maj 2019](#): Den svenska skatten misslyckas med att skilja på flamskyddsmedlens miljö- och hälsoegenskaper vilket resulterar i många oklara frågor beträffande dess genomförande.

En 100 % skattereduktion borde gälla när erkända säkrare flamskyddsmedel används.

Viktiga intressenters invändningar

Maj 2015: 'Vi stödjer beskattning av alla bromerade och klorerade flamskyddsmedel, men fosforbaserade ämnen måste bedömas individuellt vilket kräver att en överenskommen bedömningsmetod används för att undvika falsk substitution.'

April 2016: 'Kemikalieskatten missar målet – den leder inte till minskning av farliga kemikalier.'

2015 antog miljömärket TCO GreenScreen[®], en ämnes- och farobaserad bedömningsmetod för substituerade kemikalier, detta för att undvika falsk substitution. 2018 antogs metoden även av det amerikanska miljömärket EPEAT.

Viktiga intressenters invändningar

[April 2016:](#) 'Vi stödjer beskattning av alla bromerade och klorerade flamskyddsmedel. Att beskatta alla fosforbaserade flamskyddsmedel är problematiskt. I stället borde dessa bedömas i grupp eller individuellt. Det föreslagna sättet kommer inte på ett adekvat sätt stimulera utfasningen av de mest problematiska ämnena, vilket är det avsedda målet.'

[Mars 2019:](#) 'Vi vädjar till regeringen att använda detta tillfälle, när man nu avser att höja skatten, att rätta till områden som vi bedömer minskar incitamentet att fasa ut de mest farliga kemikalierna vilket reducerar skattens effektivitet.'

[KEMI rapport 7/13 \(2013\):](#)

'Hur kan en kemikalieskatt på konsumentprodukter se ut – med exemplet kläder och skor.'

- Det individuella ämnets inneboende faroegenskaper skall beskattas.
- Det beskattade ämnet måste vara möjligt att mäta och kontrollera.
- Internethandel måste inkluderas.

**Tyvärr har inga av KEMI:s
rekommendationer
införts i kemikalieskatten
för elektriska och elektroniska
produkter!**

Vad behöver göras för att det skall bli rätt?

Vi vädjar till den svenska regeringen att omedelbart initiera en revision av kemikalieskatten:

1. KEMI eller Naturvårdsverket bör få i uppgift att kontrollera den nuvarande skattens effektivitet. Grunden för beskattning bör vara det individuella ämnets inneboende faroegenskaper och risk.
2. En kemisk expertgrupp bör etableras:
 - ✓ Med representanter från KEMI, Naturvårdsverket, Chemsec, TCO Development, Centrum för Kemikaliesubstitution och industrin.
 - ✓ Expertgruppens ansvar är att granska potentiella bedömningssystem, ersätta den nuvarande skattebilagan med en förteckning av ämnen som stöds av oberoende bedömningsrapporter.
 - ✓ Identifiera standardiserade testmetoder för de beskattade ämnena som möjliggör efterlevnadskontroll.
3. Andra flamskyddsmedel än de som innehåller brom, klor och fosfor skulle kunna bli föremål för att ingå i den reviderade bilagan till lagen.
4. För att skapa maximala incitament för industrin att byta ut oönskade kemikalier, borde ett nollskattealternativ övervägas.

Kemikalieskatten – gör om och gör rätt!

Ett mer detaljerat 'White Paper' finns:

Engelska: <https://www.almega.se/app/uploads/sites/2/2019/06/swedish-chemical-tax-english.pdf>

Svenska: <https://www.almega.se/app/uploads/sites/2/2019/06/swedish-chemical-tax-swedish.pdf>

Kemikalieskatten – gör om och gör rätt!

Diskussion!

